

Remissvar – promemorian ”En sexårig utbildning till läkarexamen”

Medicinska fakulteten, Lunds universitet ställer sig mycket positiv till införande av en sexårig läkarutbildning och ny examensordning. I huvudsak är förslaget till examensordning väl genomarbetat. Vi har dock några synpunkter som vi ser som viktiga rörande ett av examensmålen, tidplan för genomförande, övergångsregler, finansiering och avsaknad av förslag om förändringar i lagen.

1. Målbeskrivningen

Målbeskrivningen har varit föremål för en remissrunda och sedan bearbetats av en referensgrupp med representanter från lärosätena. Den är därför väl genomarbetad. Dock har ett nytt mål tillkommit efter detta arbete:

– visa kunskap om användning av digitala hjälpmedel inom såväl hälso- och sjukvården som inom forsknings- och utvecklingsarbete, ...

Vi menar att det bör skrivas om till ett färdighetsmål. Det blir märkligt att examinera teoretisk kunskap om användning av digitala hjälpmedel. Det blir mer naturligt att examinera studenternas användning av digitala hjälpmedel.

Vi föreslår följande formulering:

- visa förmåga att tillämpa digitala verktyg och kommunicera information från dessa såväl inom hälso- och sjukvården som inom forsknings- och utvecklingsarbete, ...

2. Tidplanen (sidan 36–37)

Enligt förslaget ska den nya utbildningen ges från och med HT20. Lärosätena ska ansöka hos UKÄ om tillstånd att utfärda läkarexamen. Deras tidtabell anger att vi i så fall måste få det godkännandet december 2019 och då måste söka i mars 2019. Det blir en väldigt snäv tidtabell med tanke på den dokumentation som ska ingå i ansökningar till UKÄ. Det finns en möjlighet att UKÄ beslutar om ett förenklat förfarande men det är oklart hur det i så fall kommer att se ut. Innan man fastställer startpunkt för den nya utbildningen behöver hela detta förfarande vara klart. Vi bedömer att det behövs åtminstone 12 månader för lärosätena att ta fram sina ansökningar.

EN

Därför bör den nya utbildningens startdatum sättas så att det är minst 12 månader mellan regerings-/riksdagsbeslut och sista dag för att ansöka hos UKÄ om tillstånd att utfärda läkarexamen.

3. Övergångsregler (sidan 36–37 och punkt 4 i förslag till förordning, sidan 4)

Texterna om övergångsregler är lite motsägande.

I förslaget till förordningstext anges:

*4. Den som före den 1 juli 2020 har påbörjat en utbildning till en läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd med att påbörja utbildningen, **har rätt att slutföra** sin utbildning för att få en läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2029.*

Medan det i texten på sidan 36 står:

*Den som före den 1 juli 2020 har påbörjat en utbildning till läkarexamen enligt äldre bestämmelser och den som dessförinnan har antagits till en sådan utbildning men fått anstånd till tid därefter med att påbörja utbildningen, **bör ha rätt att slutföra** sin utbildning för att få en examen enligt de äldre bestämmelserna, dock längst till och med utgången av juni 2029. I propositionen Bastjänstgöring för läkare föreslås att regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer ska få rätt att meddela föreskrifter i fråga om när äldre föreskrifter om praktisk tjänstgöring för läkare ska gälla.*

Skillnaden i dessa texter väcker tanken att man inte helt tänkt igenom studenternas rätt att fortsätta gå utbildningen enligt den äldre ordningen. Vidare anges:

För att skapa ett flexibelt system för studenterna bör de som påbörjat en utbildning till läkare före den 1 juli 2020 så långt det är möjligt erbjudas att få en examen enligt de nya bestämmelserna.

Här verkar utredningsförfattarna vilja att redan för de studentkullar som påbörjat utbildningen före höstterminen 2020 ska det beredas möjlighet att flytta över till en läkarutbildning under den nya ordningen. Sammantaget verkar det vara en önskan att lärosätena under mycket lång tid ska kunna erbjuda två parallella läkarprogram. I originalutredningen från 2013 argumenteras för att den nya ordningen inte kan innebära att man lägger på en tolfte termin till befintligt program utan att man behöver se över hela programmet. Det kommer då att uppstå situationer då det blir komplicerat att samtidigt ordna två program. Sannolikt är det så att det kommer att vara mycket få studenter som väljer att gå den äldre utbildningen, i alla fall efter att den nya ordningen införts. Många lärandemoment inom programmet är baserat på grupper. Den formen är väsentlig för att studenterna ska uppnå vissa av målen i utbildningsplanen. Om det endast blir enstaka studenter som väljer att gå en utbildning enligt den gamla ordningen blir det svårare att säkerställa uppfyllelsen av vissa mål och kvaliteten i en sådan utbildning kommer påverkas negativt. Det kommer också att bli resurskrävande att ha beredskap för två utbildningar.

El

Vi önskar därför en så kort övergångstid som möjligt.

Vi menar att övergångsregler ska ange att den som påbörjar sin utbildning från och med 1/7 2020 (eller det startdatum för ny utbildning som fastställs) ska följa den nya ordningen.

Vi menar också att möjligheten att få läkarexamen enligt de äldre bestämmelserna ska begränsas till sex år efter det startdatum för den nya utbildningen som fastställs.

4. Finansiering

En tolfte termin blir dyrare än genomsnittsterminen vad gäller ALF-medel. Detta behöver beaktas i resurstilldelningen. Detta medför att ALF-anslaget per student måste höjas då den tolfte terminen blir verklighet. En ny utbildning förutsätter mer kliniskt tid även tidigare i programmet vilket också driver kostnader som ska täckas av ALF-anslaget. En påbyggnad med en termin förutsätter också en ökning av utbildningsanslaget med motsvarande hst/hpr. Om statsmakterna önskar en lång övergångstid med möjlighet för studenter att gå både enligt gammal och ny ordning behöver också anslaget öka under denna period. Annars minskar resurserna till studenterna.

Vi menar därför att införandet förutsätter

-utökning med utbildningsanslaget med hpr/hst motsvarande ytterligare en termin

-uppräkning av ALF-anslaget per student med 5% samt en ökad tilldelning motsvarande en termins studenter

-kompensation för beredskap till dubbla utbildningar om man behåller de övergångsregler som anges i förslaget

5. Studiestöd

I utredningen För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning (SOU 2013:15) föreslås en ändrad formulering i studiestödslagen som ger möjlighet till ytterligare 20 veckors studiemedel för student som studerar på ett sexårigt utbildningsprogram. Vi menar att det är en mycket viktig ändring för att ge läkarstudenter samma förutsättningar som idag. Om inte studiestödslagen ändras blir läkarstudenter mycket ekonomiskt utsatta vid t ex sjukdom.

Vi menar därför att studiestödslagens 3 kap 8§ bör ändras så som det anges på sidan 48 i SOU 2013:15

6. Hälso- och sjukvårdslagen

I utredningen För framtidens hälsa – en ny läkarutbildning (SOU 2013:15) föreslås en förändring av hälso- och sjukvårdslagen §26b och rubriken närmast denna. Denna förändring anger att landsting och kommuner ska medverka i högskoleutbildningar inom vård och medicin. Vi menar att detta är en nödvändig

ER

förutsättning för ett framgångsrikt införande av en ny läkarutbildning i enlighet med det resonemang som förs i SOU 2013:15.

Vi menar därför att hälso- och sjukvårdslagens §26b ändras så som det anges på sidorna 46–47 i SOU 2013:15

Erik Renström
Dekan Medicinska fakulteten
Lunds universitet